

เทศน์เช้า วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม ฟังธรรมนี้ตอกย้านะ เห็นใหม่ อานิสงส์ของการฟังธรรม อานิสงส์ของการฟังธรรมคือเรามีสติสัมปชัญญะ คูลี เวลาเขาประสบอุบัติเหตุเพราะเขาประมาท พอเขาประมาทขึ้นไป เขาจะประสบอุบัติเหตุ แต่ถ้าเราฟังธรรมๆ ตอกย้าชีวิตของเรา ใจตอกย้าชีวิตของเรา ตอกย้าสติปัญญาของเรา ตอกย้า ตอกย้าเพื่อประโยชน์กับชีวิตของเรา ถ้าฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อเราๆ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด เวลาพลัดพรากเป็นที่สุด มันจะมีสิ่งใดเป็นสมบัติของเราไป

เวลาเราเกิดมา เกิดมาเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาทำบุญกุศลๆ มนุษย์เกิดมาปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ทั้งนั้นนะ ปรารถนาความสุข แต่ความสุขของโลก ความสุขทางโลก ความสุขทางโลกมันเป็นสาธารณะ ใครๆ ก็แสวงหาได้

แต่เวลาเรามีศีล เรามีศีลของเราคือมีความภูมิใจ ถ้าคนมีศีลนะ เวลาศีลของเราสมบุญรขึ้นมา เราภูมิใจเรานะ อิม! คนคนหนึ่งก็ทำอย่างนี้ได้เหมือนกัน มันจะยกหาง เวลาคนที่มันมีศีลสมบุญรของมันนะ มันจะมีความสุขของมัน มีความระลึกได้ของมัน

ถ้ามีศีล ถ้ามีสมาธิ สมาธิหาซื้อไม่ได้ เวลาสมาธิหาซื้อไม่ได้ ตอบปัญหาไป เขาเขียนคำถามกันมา น้ำนิ่งแต่ไหล น้ำนิ่งแต่ไหล เขาเขียนมาเลย น้ำนิ่งแต่ไหล หนูเพิ่งรู้สึก หนูเพิ่งรู้จริง รู้จริงเดี๋ยวนี้เอง น้ำนิ่งแต่ไหลๆ

น้ำนิ่งแต่ไหล จิตมันสงบไป จิตมันสงบคือน้ำมันนิ่ง จิตมันนิ่ง แต่มันไหลของมัน มันมีสติสัมปชัญญะของมันนะ สัมมาสมาธิมันมหัศจรรย์นะ

ไ้ที่สมาธิหัวตออย่างนั้น เขาเรียกว่ามิจฉา ว่างๆ ว่างๆ เขาเรียกมิจฉาสมาธิ สัมมาสมาธิ น้ำนิ่งแต่ไหล น้ำมันนิ่ง เราหยุดนิ่งได้ จิตใจเราหยุดนิ่งได้ แต่มันเคลื่อนไหวของมัน อยู่ มันมีสติสัมปชัญญะของมันอยู่ ถ้าสิ่งที่มีสติสัมปชัญญะอยู่ สิ่งที่มีสติสัมปชัญญะอยู่ ไ้โฮ! มันมีความสุข มันมีความมหัศจรรย์

ไ้สมาธิหัวตอเนาะ ว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ ต้องคนอื่นบอก ว่างๆ ว่างๆ ให้ว่าเป็นความว่างนะ ว่างอย่างไร นั่นนะคือหัวตอ แต่ถ้ามันเป็นสัมมาสมาธิ สิ่งที่เรามีศีล มีสมาธิ แล้วเกิดปัญญาขึ้นมา เวลาปัญญามันเกิดขึ้นมานะ แม้แต่เราฝึกหัดปัญญาของเรา มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ

ปัญญาอบรมสมาธิ หมายความว่า เราตริกันในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเราตริกันในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครเป็นคนตริกันล่ะ

จิตเป็นคนตริกัน มันเป็นคนไปหยิบไปจับมา ไปหยิบไปจับมาคือมันคิดขึ้นมา มันวิตกพิจารณาขึ้นมา โดยธรรมชาติของมัน มันวิตก วิจารณ์ของมันอยู่ เวลามันคิดของมัน เราขาดสติ เอ้! เราคิดอยู่ เราคิดเรื่องอะไรก็ไม่รู้ มันคิดโดยธรรมชาติของมัน ถ้าเวลาไปคิดแต่เรื่องที่ยังพอใจ มันก็มีความสุขของมัน ถ้าไปคิดเรื่องที่ยึดแย้งใจ มันก็มีความสุขของมัน

ถ้าเรามีสติ มีสติเท่าทันความคิดของเราไป ให้อปัญญาอบรมสมาธิของเราไป มันก็ความคิดเหมือนกัน แต่ความคิดเหมือนกัน พอมันมีสติปัญญาขึ้นมา ความคิดเหมือนกัน สิ่งที่มันคิดของมัน แต่มีสติปัญญา เวลาสติมันเท่าทันขึ้นมา มันเท่าทันขึ้นมา มันมีสติขึ้นมาละ มันจะระลึกได้ว่า คิดทำไม คิดทำไม พอคิดทำไม มันก็หยุด คำว่า “หยุด” หยุดอย่างนี้ นี่น้ำนิ่งแต่ไหล เวลามันหยุดของมัน แต่มันมีสติสัมปชัญญะพร้อม เห็นไหม

แต่เวลาพุทโธๆ ถ้ามันเป็นสมาธิขึ้นมามันจะมีสติ เพราะอะไร เพราะพุทโธๆ เราก็ระลึกถึงเวลาเราพุทโธๆ เวลาพุทโธมันละเอียดขึ้นมา เราก็รู้ว่าละเอียดขึ้น พอพุทโธๆ พอละเอียดขึ้นไปแล้ว ใ้โฮ! มันละเอียดมาก คนไม่เคยพบเคยเห็นไง สามล้อมันถูกหอยไ้ มันจะทิ้งเลย ทิ้งพุทโธ เพราะมันจะพุทโธไม่ได้ มันจะละเอียดกว่า แล้วมันขึ้นก็เกี่ยวไ้ ตรงนั้นแหละมันจะเริ่มเสื่อมไป พอถึงตรงนั้นแหละมันจะเข้าไม่ได้

แต่ถ้ามันพุทโธต่อเนื่องไปๆ ต่อเนื่องไป ใครเป็นคนระลึกพุทโธ ใครเป็นคนต่อเนื่องไปเห็นไหม มันไม่มีช่องว่างเลย มันมีสติสัมปชัญญะพร้อมขึ้นไปนะ เวลาเป็นสมาธิๆ เราเป็นคนประกอบขึ้นมาเอง เราเป็นคนมีสติสัมปชัญญะเอง เราเป็นคนทำขึ้นมาเอง มันไม่สงสัย แล้วมันมหัศจรรย์ ใ้ที่ว่างๆ แล้วไม่รู้อะไร ไม่รู้อะไร นั่นนะมีจกานั่น

นี่พูดถึงว่า ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าเราปฏิบัติ เราถือคั่นขึ้นมา มันจะเป็นสมบัติของเรา แล้วสมบัติอย่างนี้มันจะเกิดขึ้นจากการประพฤติปฏิบัติเท่านั้น มันจะเกิดขึ้นต่อหัวใจของเราคั่นคั่นขึ้นมา แล้วเกิดมีการกระทำขึ้นมาจากใจของเราเท่านั้น มันจะศึกษามาขนาดไหนก็ไม่รู้

ศึกษามาเป็นปริยัติ ปริยัติหมด ศึกษาเป็นทฤษฎีหมด ศึกษาที่มีความรู้มากน้อยขนาดไหนก็เป็นการศึกษา มันเป็นสัญญาทั้งนั้นนะ พอสัญญามาแล้วก็มาจินตนาการ พอจินตนาการขึ้นมามันสมบูรณ์ พุทธพจน์เหมือนเราเลย เหมือนจิตเรา เหมือนหมดเลย เหมือนหมดเลย เหมือนก็ไม่ใช่ของเรา เป็นเหมือนเขา

ของเราก็เป็นของเราสิ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สาธุ สมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานไปก็องค์สมเด็จพระสัมมาสัม

พุทธเจ้าเอาสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป แล้วชี้หนทางให้เรา ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราชวนขยายขึ้นมาขนาดไหน เรามีคุณสมบัติขนาดไหน เราก็ได้มากน้อยขนาดไหน อยู่ที่ความสามารถของเรา ถ้าความสามารถของเรา นี่เป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันทิฐฐิโกในหัวใจของเรา

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “อานนท์ เธอบอกเขานะ” เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน เขาเอาดอกไม้ธูปเทียนมาบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามหาศาลเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ไว้ บอก “อานนท์ ให้เขาปฏิบัติบูชาเราเถิด อย่าบูชาเราด้วยอามิสเลย”

ทั้งๆ ที่เป็นอามิสมันก็ทำได้ยากอยู่แล้ว เป็นอามิส เป็นอามิสคือแสวงหาวัตถุข้าวของสิ่งของต่างๆ มาทำทาน สิ่งนี้เป็นอามิส

“เธอจงบอกให้เขาปฏิบัติบูชาเราเถิด”

ถ้าปฏิบัติบูชา เราปฏิบัติบูชา ถ้าปฏิบัติบูชามันจะเกิดตรงนี้ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาตรงนี้ ปรารถนาให้เราประพฤติปฏิบัติ พอประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันก็จะเกิดสัจจะความจริงขึ้นมาในใจของเรา

มันจะผิด เริ่มต้นคนทำงานมันก็ผิดทั้งนั้นนะ เริ่มต้นมันจะผิดไปก่อน เพราะคนไม่เคยทำงาน แม้แต่หุงข้าว หุงข้าว ดูลิ เราหุงข้าว สอนลูกสอนหลานขึ้นมา กว่ามันจะหุงข้าวเป็น มันก็ต้องสอนให้มันเป็น แล้วถ้ามันเป็นขึ้นมาแล้วมันก็หุงข้าวเป็น แล้วหุงข้าวเป็นขึ้นมา มันก็รับรู้ได้ว่าหุงข้าวแล้วเป็นอย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน ปฏิบัติไปเถิด เหมือนหุงข้าว หุงข้าวไม่เป็นมันทำไปมันก็ไม่เรียบร้อย ไม่ได้งามหรอก แต่หุงบ่อยๆ หุงบ่อยๆ ใส้โฮ! ต่อไปจะเอาข้าวชนิดใด จะเอาข้าวชนิดใด จะเอาแข็งหน่อย เอาจืดหน่อย เอาจานกลาง มันได้หมดนะ เพราะเราชำนาญไป

นี่ก็เหมือนกัน เธอปฏิบัติบูชาเราเถิด ปฏิบัติไปแล้วมันมีการกระทำ ถ้ามีการกระทำ มันจะผิดมันจะถูก การจะผิดจะถูก เราก็ฝึกหัดของเราไปไง มันจะถูกมาจากไหน มันก็ผิดมาก่อน ผิดก็เป็นครู เราก็ประพฤติปฏิบัติของเราไปตามความเป็นจริงของเราไป นี่มันเป็นสมบัติของเรา นะ มันเป็นโอกาสของเรา

ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ดูลิ เวลาร่างกายของเราเจ็บไข้ได้ป่วยไปหาหมอ เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นไป เราพิจารณาของเราให้มันย่อยสลายไป ดูลิ มันพุ่มนพองมันเน่ามันเปื่อยไปต่อหน้าต่อตา ถ้ามันพุ่มนพองต่อหน้าต่อตาไป มันพองต่อหน้าต่อตาไป มันเกิดกรรมสังเวช มันเกิดความสลด มันเกิดความสังเวช มันเกิดความกระจ่างแจ้งในใจ

เจ็บไข้ได้ป่วยก็ไปหาหมอ ร่างกายนี้เป็นรางวัลของโรค ความเจ็บไข้ได้ป่วยมันก็เป็นอำนาจวาสนาเหมือนกัน ดูลิ พระสิวลี พระสิวลีเป็นเลิศทางลาภ มีพระเลิศทางที่ว่าไม่เคยเจ็บไข้ได้ป่วยเลย เขาไม่เคยเจ็บไข้ได้ป่วยเลย บุญกุศลมันส่งเสริมมานะ เพราะว่าอาการป่วยทางการแพทย์ หนึ่ง ป่วยเพราะร่างกายมันชราคร่ำคร่าเป็นเรื่องธรรมดา ป่วยเพราะเรื่องเวรเรื่องกรรม โรคกรรมก็โรคหนึ่ง แล้วป่วยเพราะอุปาทาน อุปาทานคิดจนเป็นนะ เวลารักษาอย่างไรไม่หายนะ อุปาทานใจ ให้เขาคิดเรื่องอื่นเดี่ยวหายเอง นี่จิตมันคิดจนป่วย หัวใจมันวิตกกังวลจนเจ็บไข้ได้ป่วยไปนะ

ในพระไตรปิฎก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้ เจ็บไข้ได้ป่วยเป็นได้ ๓ อย่าง อย่างหนึ่งคือว่ามันชราคร่ำคร่าเป็นเรื่องธรรมดา คือมันเจ็บป่วยจริงๆ นั่นแหละ สอง อุปาทานสาม กรรม

กรรมคือการกระทำ เราทำมาๆ แล้วทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีเรื่องเวรเรื่องกรรม โรคเวรโรคกรรมเวลามันเกิดขึ้นนะ หมอรักษาอย่างไรดูแลรักษาอย่างไรก็ไม่หายหรือถ้ามันไม่หมดเวรหมดกรรม หมดเวรหมดกรรม เออ! ไม่ต้องทำอะไรมันก็หาย นี่พูดถึงเวลามันเป็นความจริง เห็นไหม

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์เราที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ธรรมโสดๆ เวลาธรรมโสด เจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา ด้วยจิตใจที่เข้มแข็ง จิตใจที่มีสัมมาสมาธิ จิตใจที่มั่นคง เราเข้าสู่ความสงบระงับ มันสลະทิ้งได้หมดเลย แต่มันต้องเป็นครูบาอาจารย์ที่จิตใจเข้มแข็ง ที่จิตใจมีหลักเกณฑ์ถึงจะทำอย่างนั้นได้ ถ้าจิตใจที่ไม่มีหลักเกณฑ์ทำไม่ได้หรือ มันขี้ไม่ทั้งนั้นนะ

สิ่งเวลาครูบาอาจารย์ท่านทำมา ท่านเอามาเป็นปลุณาวิสัยชนาให้พวกเราได้เข้าใจว่าการกระทำมันเป็นอย่างไรๆ ใ้เราศึกษา ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันก็เป็นปริยัติ เวลาปริยัติศึกษาขึ้นมาแล้วก็จินตนาการว่าจะให้เหมือน พอให้เหมือนก็เป็นหัวตอไปหมดเลย ธรรมะเป็นอย่างนั้นหรือ

ธรรมะมันกระจ่างแจ่งนะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีกำมือในเรา นะ มันเข้าใจหมด มันทะลุปรุโปร่ง แล้วทะลุปรุโปร่งมันรู้ด้วย รู้ด้วย เริ่มต้นมันมาอย่างนี้

หลวงตาท่านพูดบ่อยมาก จิตใจที่สูงกว่าจะตั้งจิตใจที่ต่ำกว่า จิตใจที่สูงกว่า จิตใจที่พ้นไปแล้ว เวลาประพฤติปฏิบัติไป บุคคล ๔ คู่ โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามีผล อนาคามิมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล มันจะรู้เลยว่าถ้าปฏิบัติมา มันจะไปติดตรงไหน มันจะไปชน มันจะไปเจอหน้าผาที่ไหน มันต้องตะเกียกตะกายขึ้นไปเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป จิตใจที่สูงกว่าท่านผ่านของท่านมาแล้ว ท่านผจญภัยของท่านมาแล้ว มันไปตรงนั้นแล้วมันจะลำบากลำบากขนาดไหน

เวลาประพฤติปฏิบัติไป เวลานั้นน้ำป่าๆ กามราคะที่มันโหมกระหน่ำมามันรุนแรงขนาดไหน ถ้าธรรมะนี้ไม่เห็น มันจะข้ามพ้นกามราคะไปได้อย่างไร ถ้าข้ามพ้นกามราคะไปนะ ไปถึงแล้ว ไปเจอตอของจิต ตอของจิต กามราคะมันเกิด เวลามันเกิดบนจิต แล้วจิตถ้าพิจารณาไป ถ้าจับ ต้องได้ จิตเดิมแท้มันผ่องใส มันผ่องใส มันสว่างไสว มันผ่องแผ้วไปหมด ใจคนไปเจอเข้าก็ ใจโฮ! ใจโฮ!...นั่นละอวิชชา

จิตใจที่สูงกว่าท่านได้พิจารณาของท่านมา ท่านได้ผ่านพ้นมา การที่จะผ่านพ้นมามัน ต้องมีการกระทำมา มันต้องผ่านวิกฤติมา ต้องผ่านอวิชชามา ผ่านพญามาร ผ่านครอบครัวของ มาร ทั้งครอบครัวได้ข้ามมัน ได้ทำลายมัน แล้วทำลายมันด้วยอะไร ทำลายมันด้วยมรรคด้วยผล การทำลายที่ปฏิสัมมาณะ ทำลายความเห็นผิด ก็ยังทำลายเท่าไร ยิ่งข้ามมันได้ยิ่งประเสริฐ

แต่การทำลายกัน ทำลายกันโดย ดูพระ พระเราพรากของเขียวยังไม่ได้เลย สิ่งนี้ทำพราก ของเขี้ยวหลุดจากขั้ว เป็นอาบัติปาจิตตีย์ แม้แต่สิ่งมีชีวิต พระพุทธเจ้ายังไม่ให้ไปแตะต้องเลย นะ ห้ามเด็ดขาด ไม่ให้ทำอะไรทั้งสิ้นเลย แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำไม่ยุ่งสงเสริม ให้เราฆ่ากิเลสๆ ละ

การฆ่ากิเลสประเสริฐที่สุด การทำลายกิเลส ทำลายอวิชชา ทำลายกิเลส ทำลายอวิชชา ก็ทำลายปฏิสัมมาณะของเรา ทำลายของใคร ก็ทำลายของเราในใจ ในหัวใจเราในใจ

แล้วเวลามันขึ้นบนหัวคนอื่น ช่วยเขาหมดเลย แต่นักเวลามันขึ้นใส่หัวเรามองไม่เห็น กว่าที่จะเห็นความผิดความพลาดของเรา กว่าที่จะรู้จะเห็นนะ ใจโฮ! ต้องทำความสงบของใจเข้ามา พอใจสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนานะ จะไปจับไปต้อนะ

นี่ไง ครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติมามันเห็นกิเลสในใจ เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านจะ หัวน้กิ้วมาก ท่านน้กิ้วกิเลสในใจของคน ไม่น้กิ้วคนนะ คนไม่กิ้ว แต่กิ้วกิเลสในใจของคน ถ้า คนที่ทำสะอาดบริสุทธิ์แล้ว คนที่หัวใจที่ผ่องแผ้วแล้ว เราไปกิ้วอะไรเขา ประเสริฐทั้งนั้นนะ ของ ประเสริฐทั้งนั้นเลย แต่มันน้กิ้ว น้กิ้วที่กิเลสในใจของคนนั้นนะมันน้กิ้ว เพราะอะไร เพราะมันเคยอยู่ในใจของเราในใจของเราในใจของเรา มันยกมันย่อน มันอ้อยสร้อย มันยุมันแยง มัน ร้อยแปด

กิเลสในใจของคนนี้น้กิ้วมาก พอน้กิ้วมาก ถ้ามันไม่เคยเห็นมัน กิเลสเป็นเรา คิดดี คิดยอด คิดเยี่ยม ใจโฮ! ดีหมดเลย มันไม่รู้หรอกมันสร้างเวรสร้างกรรม กว้านมาหมดเลยนะ เพราะมีการกระทำ

กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน มโนกรรมเกิดขึ้นนะ เวลาความคิดเกิดขึ้นนะ มโนกรรมเกิดแล้วนะ ย้ำคิดย้ำทำจนเป็นจริตนิสัย คิดแล้วคิดเล่า คิดแล้วคิดเล่า คิดแต่ทุกข์ คิดแต่เบียดเบียนตนเอง

แต่ถ้ามีสติมีปัญญาขึ้นมา ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าปัญญาอบรมสมาธิ การคิดแล้วคิดเล่า คิดทำไม คิดแล้วคิดเล่า ถ้ามันมีสติเท่าทันนะ คิดทำไม ทำไมโง่ขนาดนี้ ทำไมอยู่ดีๆ ทำร้ายตัวเองได้ขนาดนี้ อยู่ดีๆ ทำไมทำร้ายตัวเองได้ขนาดนี้ อยู่ดีๆ ก็ทำให้จิตสงบลิ อยู่ดีๆ ก็นอนในอุณอนให้มีความสุข อยู่ดีๆ ไปคิดทำไม อยู่ดีๆ ไปกว้านมาทำไม ถ้าปัญญาอบรมสมาธิ นี่ถ้าปัญญาอบรมสมาธิมันเท่าทัน เห็นใหม่

แต่ทางโลกไม่เข้าใจอย่างนี้เลย เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา โอ้โฮ! ตริภิกขุในธรรมขึ้นมา “อู้ฐุ! จิตวิปัสสนา พระพุทธศาสนาสอนเรื่องปัญญา โอ้โฮ! ปัญญาเกิดแล้ว ปัญญาเกิดแล้ว”...มันตริภิกขุในธรรมพระพุทธเจ้าทั้งนั้นเลย ตัวมันเองยังไม่เกิดปัญญาอะไรเลย ตัวมันเองยังไม่รู้จักตัวมันเอง ทำสมาธิยังไม่เป็น ถ้าทำสมาธิไม่เป็น สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้สติปัฏฐาน ๔ ปลอดภัยๆ ทั้งนั้นนะ ความคิดจอมปลอม จอมปลอมในหลักธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ แต่มันเป็นความประเสริฐของปุถุชนเิง

ปุถุชนเวลาคนเิงสนใจในศาสนาก็เียงมยอดแล้ว แล้วคิดดูสิ “อานนท์ เธอบอกเขาจะให้ปฏิบัติบูชาเถิด” คนไม่ปฏิบัติจะเิงรู้เิงไรเลย พอคนปฏิบัติเข้าไปพอเกิดโลกเิงปัญญาปัญญาเกิดจากเขาวรรณปัญญา เกิดจากปฏิภาณ เท่านั้นเอง ถ้ามีสติขึ้นมา มีสติเท่าทันขึ้นมา มันจะหยุด ถ้าหยุดแล้วทำต่อเนื่องไป มันหยุดแล้วมันจะเป็นสัมมาสมาธิ มันเป็นสัมมาสมาธิ มันเป็นสมณะ แต่ด้วยความไม่รู้เท่า “ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา โอ้โฮ! ปัญญาเิงรู้เท่าทันปัญญาในชีวิตประจำวัน”...ปัญญาในชีวิตประจำวันก็ปัญญาปุถุชนเิง ปุถุชน กัลยาณปุถุชน ยังไม่ยกขึ้นสู่กัลยาณปุถุชนเลย ถ้ากัลยาณปุถุชนยกขึ้นโสดาปัตติมรรค

เวลาพูดถึงการปฏิบัติของเขา ถ้าเป็นการบรรเทาทุกข์ เป็นชาวพุทธของเรา ฝึกฝนขึ้นมา ดูสิ เวลาเราสอนลูกเราให้หุงข้าว มันหุงไม่เป็นก็พยายามหุงให้มันเป็น พอหุงเป็นแล้วมันจะเิงขี้พมันได้เิง

นี่ก็เหมือนกัน เราพยายามประพฤติปฏิบัติ ถ้าเรามีหมู่คณะที่ดี มีครูบาอาจารย์ที่ดี ท่านจะชักนำเราเข้าไปสู่มรรคสู่ผล ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ที่จิตใจที่สูงกว่า จิตใจเสมอกัน จิตใจที่ทำเหมือนกัน มันก็วนอยู่อย่างนั้นนะ ความวนอยู่อย่างนั้นมันก็เป็นปฏิบัติไป ถ้าผลเิงปัจจุบันไม่มี แต่ถ้าปฏิบัติให้เิงความจริงนะ คำว่า “เป็นสายบุญสายกรรม” เิง สายบุญสายกรรมทำขนาดนั้นมันก็เป็นแบบนี้

แต่ถ้าทำคุณงามความดีของเรา เราทำคุณงามความดีของเรา ถ้าทำคุณงามความดีของเรา ถ้าเรายกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ ถ้าจิตเราสงบได้จริง จิตสงบได้จริงยกขึ้นสู่วิปัสสนา มันจะวิปัสสนาจริงๆ มันจะเห็นสติปัฏฐาน ๔ จริง มันจะเห็นกิเลสจริงๆ ใจ พอเห็นกิเลสจริงๆ มันถึงกลัวกิเลสไป

ครูบาอาจารย์ที่ท่านกลัวกิเลสในใจของคน กลัวกิเลสในใจของคน ท่านก็กลัวกิเลสในใจของท่านนั่นแหละ เพราะกิเลสในใจของเรามันทำ มันปิดหูปิดตาขึ้นมาให้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ทั้งๆ ที่เกิดมาเป็นพระโพธิสัตว์ทำคุณงามความดีอย่างนั้น พระโพธิสัตว์สร้างแต่คุณงามความดี แต่ขนาดคุณงามความดีมันก็เป็นอามิสไป มันก็ต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไป

เวลาถ้ามันจับได้ นี่ไง ข้ามพ้นทั้งดีและชั่ว ความดีอันนั้นนะ เราก็ติดอยู่ว่าคนเราทำถูกต้องทำดีงามทั้งนั้นนะ เราก็ติดความดีของเรานั้นนะ แต่ถ้ามันมีสติปัญญา เราจะเห็นกิเลสไปเห็นกิเลสความยึดติดของมันนะ ทิฐิมานะของเราไป เวลาพิจารณาไปแล้ว เวลามันย่อยสลายไปเป็นไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์มันเป็นไปทั้งหมดไป มันเป็นไปทั้งหมด กาย เวทนา จิต ธรรม ทั้งหมด ๘ เวลามรรค ๘ มรรคมันสามัคคี มันรวมไป มันสมุจเฉทปหาน มันรวมลง มันวิปัสสนา นี่ไง ที่มีชฌิมาปฏิบัติ ความสมดุลงๆ นะ

มัชฌิมาปฏิบัติ ทางสายกลางๆ มันก็เลยสร้างถนนอีกสายหนึ่งมาเดินไป มันมีสายดีและสายชั่ว กุก็สร้างถนนอีกสายหนึ่งมาเดินสายนี้กัน ถนนสร้างมาเดิน เราเป็นคนสร้าง มันไม่ใช่มรรคไป เพราะมรรคมันเกิดจากสังขธรรม เกิดจากธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ กราบสังขธรรมอันนั้น เราต่างหาก เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้มันสมกับสังขธรรมอันนั้น ความสมดุลงอันนั้นมันถึงเป็นมรรคไป

ถ้าเป็นมรรคขึ้นไป เวลามันสมุจเฉทปหานไปแล้ว มันขาดไปเลย มันถึงเห็นการขาดไปของกิเลสไป ถ้ากิเลสมันขาดไป เห็นสังขจะความจริงอันนั้น เห็นใหม่ เพราะเห็นสังขจะความจริงอันนั้น มันจะกราบธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สังขจะความจริงอันนั้น สังขจะความจริงอันนั้น แล้วสังขจะความจริงอันนั้นมันอยู่ที่ไหน

สังขจะความจริงอันนั้นมันอยู่ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สังขจะความจริงอันนั้นมันอยู่ในใจของครูบาอาจารย์ของเรา แล้วสังขจะความจริงอันนั้นนะ ถ้าเราประพฤติปฏิบัติตามความจริงขึ้นมา สังขจะความจริงอันนี้มันจะเป็นปัจเจกตั้ง มันจะเป็นสันทิฎฐิโก มันจะประกาศกลางหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมัน ผู้ที่ปฏิบัติมันนะ

เรากลัวกิเลสของคนๆ กิเลสของเรา ถ้าเราทำความจริงขึ้นมามันเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมา มันทำลายอวิชชา ทำลายความไม่รู้ ทำลายทิฏฐิมานะ ทำลายตัณหาความทะยานอยาก ทำลายสิ่งที่มันไปกั่วนำเอาสิ่งนั้นมาเบียดเบียนจิตใจเรา เราเป็นคนทำลายในหัวใจของเรา เวลาอมรรคมันเกิด มรรคมันเกิดมาอย่างนี้ แล้วมันทำลายกลางหัวใจอย่างนี้ มันจะไปยอมรับไ้ ความเป็นหัวตออันนั้นใหม่

ความหัวตอก็เป็นความเป็นหัวตอใจ ถ้าเป็นความจริงๆ อย่างนี้ เพราะมันตื่นตัว ตลอดเวลานะ สัมมาสมาธิมันตื่นตัวตลอดเวลา มันแจ่มแจ้งอยู่ตลอดเวลา ถ้ามันเป็นผลงานก็เป็นความจริงขึ้นมา มันถึงจะเป็นมรรคเป็นผล

ฟังธรรม ฟังธรรมเพื่ออันนี้ ที่ว่าฟังธรรมๆ นั่งฟังให้หลวงพ่อกเทศนา ถ้าใครไม่ว่า ให้หลวงพ่อบรรยายอารมณ์

ให้มีคนพูดแทนเถอะนำ ใครพูดได้ เราจะไม่ต้องพูด

ให้หลวงพ่อบรรยายอารมณ์

เวลาธรรมมันฟังมันก็ต้องเป็นอย่างนี้ ถ้ามาเอาอกเอาใจกันนะ กิเลสทั้งนั้น มาสอดลอบ มาเสแสร้ง ความเสแสร้งเอาอกเอาใจกันนี้ไง หลวงตาท่านพูดประจำ ต้องขออนุญาตกิเลส ก่อนค่อยเทศน์ได้ไง พอเทศน์ไปแล้วมันจะขัดดอกขัดใจเขา ถ้าขออนุญาตกิเลสก่อนไง ถ้าเป็นธรรมๆ มันแทงเข้าไป แทงเข้าไปที่ในหัวใจนั้นนะ แล้วแทงเข้าไปในหัวใจนั้น แล้วใครมันจะแทงได้ละถ้ามันไม่รู้จัก มันยังหาใจมันไม่เจอ มันยังไม่รู้จักใจของมันเลย มันจะเอาอะไรไปแทงละ มันก็แทงไม่ได้ แทงไม่เป็น ถ้าเป็นจริงก็เป็นจริงอย่างนี้

นี่พูดถึงฟังธรรมๆ เพื่อสติเพื่อปัญญาของเรา ถ้าสติปัญญาของเราเพื่อชีวิตของเรา เพื่อความดำรงชีพของเรา เพื่อผลงานของเราไป เพื่อมรรคเพื่อผลนะ

ชีวิตโลก เราก็อยู่ชีวิตของเขาไป เราอยู่กับโลก เกิดมาเป็นโลก พระก็ต้องมีปัจจัย ๔ โยมก็ต้องมีปัจจัย ๔ ต้องพึ่งพาอาศัยกัน แต่เวลาประพฤติปฏิบัติตัวใครตัวมันนะ ปัจจัยตัดตั้ง สันทิฏฐิโก มันเป็นปัจจัยตัดตั้ง รู้จำเพาะตน เป็นสันทิฏฐิโก มันกั่วนำกลางหัวใจ แล้วเวลาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ว่าไซ้ๆ เท่านั้นนะ ถ้าไม่ใช่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ให้อุบายมา อุบาย เราก็ไปรู้คั้นของเรา ผูกฝนของเรา ขึ้นมาให้มันเป็นจริงในใจของเรา เอวัง